

Odú készítő Munkacsoport Útmutató A mesterséges fészekodú elkészítéséhez

Kedves Tagtársam!

Ön a kérdőíves felmérés során jelezte számomra, hogy szívesen vállalná évi egy-két fészekodú legyártását. Vállalását köszönöm, s bízom benne, hogy a munkája hasznosan szolgálja majd egyesületünk legnagyobb múlttal rendelkező odúlakó madárvédelmi programját.

A program célja

1. Mesterséges fészekodúk segítségével próbálunk fészkelőhelyet biztosítani azon odúlakó madarak számára, melyeknek az erdőgazdálkodás megszüntette a költési lehetőségeiket.
2. Az odúk rendszeres ellenőrzésével további ismereteket szerzünk az odúlakó madarak fészkelési szokásairól.
3. A megszerzett ismeretek birtokában újabb védelmi lehetőségeket próbálunk kidolgozni.

A fészekodú elkészítése

Erdeinkben az úgynevezett „B” típusú (32-35mm-es röpnylású) odú a leggyakoribb, mivel a hazánkban előforduló 10 harkályfajból 5 ekkorát készít. Így hát az odút nem készítő, de odúban fészkelő madárfajok közül a „B” típust használják a legtöbben (cinegék, légykapók, verebek, csuszka, nyaktekercs stb.). Minekünk is ezt a méretet kell a legnagyobb számban pótolnunk a középhegységi erdőkben.

A jó fészekodú sajátosságait (csapadék és szélmentesség) könnyen le lehet utánozni, elég ha egy nagy fakopáncs odúját vesszük alapul:

A röpnylása 32-35 mm, mely az odú tetejétől 5 cm-re legyen. A belső méret nagyon fontos, mivel egy cinege család nem ritkán 10-13 fiókát nevel. Ezért az odút 14-15 cm széles, 1 colos (max. 2,5 cm vastag) anyagból készítsük. Az odú lehetőleg egyik oldalon gyalult anyagból készüljön, úgy, hogy a sima oldal legyen kifelé. A madaraknak is jobb, ha a belső oldal egy kicsit érdesebb, így könnyebben meg tudnak kapaszkodni rajta.

Nagyon fontos szempont, hogy az odú teteje levehető legyen, mert csak ebben az esetben tudjuk tisztítani, ellenőrizni, és a fiókákat meggyűrizni. Ezért a tető lehetőleg zsanérral legyen rögzítve, és az odú elején érjen túl 5-7 cm-rel, hogy megakadályozza a beázást.

Az odúk fákra való kihelyezését úgynevezett kantárral (drótakasztó) oldjuk meg, melyeket egy sablon segítségével Tarján Barna tagtársunk készít el.

Az odúk felhasználása

Az Ön által készített odút (odúkat) természetesen nem értékesítési célokra, hanem odúlakó madárvédelmi programunk során használjuk fel. A tagtársaink által készített odúkból 30 db-os odútelepeket létesítünk, melyeket a megadott módszer és elv alapján tagtársaink fognak kezelni, karbantartani.

Szeretném, hogy a program már a következő tavasztól futhatna, ezért kérem Önt, hogy a vállalt odút (odúkat) **március 1-ig** készítse el, melyeket telefonos egyeztetés után összegyűjtünk és március 15-ig ki is helyezünk.

Az odútelepek költségi eredményeiről **december 31-ig tájékoztatom** Önt, és minden tagtársunkat, aki részt vett ebben a programunkban.

Kedves Tagtársam!

Vállalását ezúton is köszönöm, és remélem, hogy lehetőségéhez mérten a jövőben is támogatni tudja évi 1-2 odú elkészítésével madárvédelmi programunkat!

Üdvözlettel:

Molnár István Lotár
A PiTE elnöke